ΔΕΥΤΕΡΑ 19 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1973

ΙΔΡΥΤΗΣ: ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΩΣΤΑΣ ΝΙΤΣΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Χρήστου Λαδᾶ 3
ΤΗΛΕΦΩΝΑ: 3230.221–23 & 3237.283–86

ΑΘΗΝΑ, ΕΤΟΣ 28ο, ΑΡ. 8490 ● ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧΜΕΣ 2,50

ΤΑ ΝΕΑ

16 ΣΕΛΙΔΕΣ

5 ΣΕΛΙΔΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΑ

Σήμερα ἡ ἀπόφαση γιά τούς 11 σπουδαστάς

ΠΟΙΟΣ ΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΕΝΤΟΛΗ;

Ἀναπάντητο τό ἐρώτημα πῶς ἔγινε ἡ εἴσοδος ἀστυνομικῶν στό Ε.Μ.Π.

Ο ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ ΑΘΩΩΣΗ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΧΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΜΟΝΟ ΓΙΑ ΠΕΡΙΥΒΡΙΣΗ ΑΡΧΗΣ

Στίς 3 μ.μ. θά ἐκδοθῆ ἡ ἀπόφαση τοῦ Αὐτοφώρου Τριμελοῦς Πλημμελειοδικείου γιά τούς 11 σπουδαστάς πού συνελήφθησαν πρίν καί μετά τά ἐπεισόδια πού συνέβησαν μέσα στό Πολυτεχνείο τό ἀπόγευμα τῆς περασμένης Τετάρτης. Ἡ ἐνοχή ὅλων τῶν κατηγορουμένων, πλήν ἑνός, μόνο γιά περιύβριση τῆς Ἀρχῆς καί ἡ ἀθώωσή τους γιά ὅλες τίς ἄλλες κατηγορίες πού ζήτησε ὁ εἰσαγγελεύς κ. Γ. Θεοφανόπουλος, ἐντοπίζει τόν ποινικό μόνο χαρακτῆρα τῆς ὑποθέσεως, ἀφήνει ὅμως ἀναπάντητο τό ἐρωτηματικό πού προέκυψε ἀπό τή διαδικασία τῆς Κυριακῆς: Ποιός διέταξε τή διάλυση τῆς συγκεντρώσεως μέσα στό Πολυτεχνεῖο;

"Ολοι οἱ σχετικοί παράγοντες ἀρνοῦνται ὅτι ἔδωσαν ἤ ἔλαβαν ἐντολές, ἐνῶ κατά τήν ἐξέταση τῶν μαρτύρων χθές, προέκυψε ὅτι: Ἐνῶ ἔπρεπε νά ἀνοίξουν ὅλες οἱ πόρτες τοῦ Πολυτεχνείου ἐάν, πρόθεση τῶν ὀργάνων πού εἰσέβαλαν, ἦταν νά κάνουν τούς σπουδαστάς νά φύγουν, ἔκλεισαν καί πραγματικά τούς ἐγκλώβισαν. Προέκυψε ἐπίσης ὅτι ἡ εἰσβολή ἔγινε, ἐνῶ διαβεβαίωνε ὁ διευθυντής τῆς Ἀστυνομίας, παρουσία τοῦ εἰσαγγελέως, τόν πρύτανι, ὅτι ἡ ἀποχώρηση τῶν σπουδαστῶν θά γινόταν ὑπό τήν προστασία τῆς Ἀστυνομίας.

Μιά ὁμάδα τῶν κατηγορουμένων φοιτητῶν σ' ἕνα διάλειμμα τῆς δίκης. ΑΠΟ ΑΡΙΣΤΕΡΑ: Γ. Μπαλατούρας, Θ. Παπαθεοδώρου, Β. Χριστόπουλος, Κ. Σταμέλος καί Ἐμμ. Τζανετῆς (ὄρθιος).

— Ἀκαδημαϊκές. Πάρα πολύ ἀκαδημαϊκές... (Τοῦ Κώστα Μητρόπουλου)

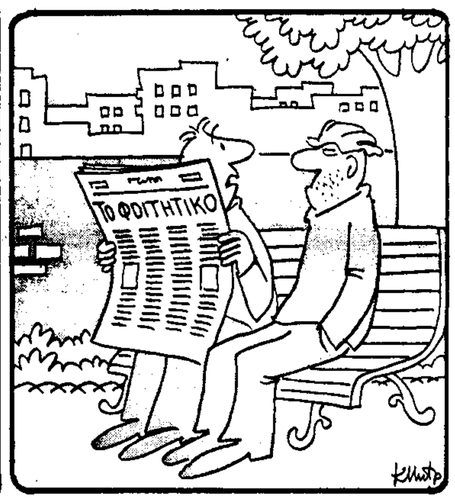

— Βαίνει πρός τήν λύση του. Διακόπτονται οἱ ἀναβολές...

Οἱ 11 κατηγορούμενοι μέ τίς ἀπολογίες τους, ἀργά χθές τό βράδυ, ἀφοῦ ἀρνήθηκαν τίς κατηγορίες, ἐπιβεβαίωσαν τό ἀδικαιολόγητο, ὅπως εἶπαν, ὄχι μόνο τῆς συλλήψεώς τους, ἀλλά καί τῆς εἰσβολῆς στόν χῶρο τοῦ Πολυτεχνείου.

Προηγουμένως, τρεῖς καθηγηταί τῶν περισσοτέρων ἀπό τούς κατηγορουμένους εἶχαν ὑποστηρίξει τήν ἴδια ἄποψη.

Ἡ συνεδρίαση

Ἡ χθεσινή συνεδρίαση ἄρχισε στίς 10.10 π.μ.

Πρῶτος, ἔλαβε τόν λόγο ὁ συνήγορος ὑπερασπίστεως κ. Μαγκάκης, ὁ ὁποῖος εἶπε:

ΜΑΓΚΑΚΗΣ: Θά παρακαλέσω καί πάλι τό δικαστήριο νά μάς βοηθήση. Λυπάμαι πού ἐπανέρχομαι σ' αὐτό τό θέμα, ἀλλά οἱ μάρτυρες, μετά μεγάλης δυσχερείας καταρθώνουν νά φτάσουν μέχρι τοῦ δικαστηρίου. Δέν τούς ἐπιτέπεται ἡ εἴσοδος. Τά παιδιά πού εἶναι μάρτυρες δέν μποροῦν νά πλησιάσουν. Ἔχουν ἀπωθηθῆ μέχρι τῆς Ὁμονοίας. Παρακαλῶ νά δώσετε ἐντολή στούς ἐπικεφαλῆς, νά ἐπιτρέψουν στούς μάρτυρες νά προσέλθουν.

ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (ὑπεράσπ.): Ἀπευθύνομαι στό δικαστήριο διά νά διαμαρτυρηθῶ, διότι παραβιάζεται ἡ δημοσιότης τῆς δίκης. Ἡ αἴθουσα ἔχει κατακλυσθῆ ἀπό ἀστυνομικούς. Αὐτό δέν λέγεται δημοσιότης. Ὅλα τά ἔβρανα ἔχουν καταληφθῆ ἀπό ἀστυνομικούς, δέν εἶναι δυνατή ἡ προσπέλασις. Θέλησε νά μπῆ ὁ κ. Μαῦρος καί δέν τοῦ ἐπετράπη. Καί παρακαλῶ νά γραφῆ στά πρακτικά.

ΕΝΑΣ ΚΑΤΗΓΟΡΟΥΜΕΝΟΣ: Καί στούς συγγενεῖς μας δέν ἐπετράπη νά μποῦν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ὅπως βλέπετε, ἡ αἴθουσα εἶναι περιορισμένης χωρητικότητος.

ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Νά ὑποδειχθῆ ν' ἀδειάση ἡ αἴθουσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Μπορεί νά εἶναι χιλιάδες αὐτοί πού θέλουν νά παρακολουθήσουν τήν δίκη καί ἡ αἴθουσα χωράει 100 ἄτομα.

ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ: Οἱ ἑκατό πού ὑπάρχουν ἐδῶ, δέν εἶναι κοινόν. Εἶναι ἀστυνομικοί. Ὑπό μίαν τρομοκρατίαν διεξάγεται ἡ δίκη.

ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (ὑπεράσπ.): Ἐγώ συνελήφθην ἀπό ὄργανο ἐνῶ ἔμπαινα στήν αἴθουσα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Οἱ ἐν στολῆ ἀστυνομικοί πού εἶναι στά ἔβρανα, νά φύγουν ἀπό τήν αἴθουσα.

ΕΝΑΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΣ: Οἱ ἐν στολῆ ἀστυνομικοί εἶναι φρουροί τῶν κατηγορουμένων. Οἱ τέσσερις χωροφύλακες εἶναι ἐφεδρική δύναμις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Νά μποῦν στήν αἴθουσα ἰδιῶτες, ἀδιακρίτως, καί νά σταθοῦν ὄρθιοι.

ΜΑΓΚΑΚΗΣ: Δέν γεννᾶται θέμα γιά τούς ἐν στολῆ. Δέν μιλᾶμε γι' αὐτούς. Παραπονούμεθα ὅτι τά ἔβρανα εἶναι γεμάτα ἀπό ἀστυνομικούς μέ πολιτική περιβολή.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Εἶναι καί γυναῖκες. Νά εἰσέλθουν ἄλλοι 50.

ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ: Νά μεταβοῦν ὄργανα στή γωνία Μπενάκη καί Πανεπιστημίου, νά βροῦν τούς μάρτυρες καί νά τούς φέρουν ἐδῶ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Διακόπτω ἕνα τέταρτο, γιά νά πάτε νά βρῆτε τούς μάρτυρες.

● Στίς 10.30, ξανάρχισε ἡ συνεδρίαση καί ἐκλήθη νά καταθέση πρῶτος ὁ κ. Παναγιώτης Κανελλόπουλος.

Πρῶτος μάρτυς ὑπερασπίστεως ἐ-

● Συνέχεια στή σελίδα 5

ΑΝΕΞΗΓΗΤΟ ΠΩΣ ΑΝΟΙΞΑΝ ΟΙ ΠΟΡΤΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

Π. Κανελλόπουλος: Πρωτάκουστος ἡ διακοπή τῆς φοιτήσεως ὡς ποινή

Γ. ΜΑΥΡΟΣ: ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑ ΤΟ ΜΕΤΡΟ ΣΤΡΑΤΕΥΣΕΩΣ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΑΣΤΩΝ

Μιά δικαστική διαδικασία μέ κινηματογραφικές σκηνές, πού προκύψανε ἀπό τίς ἀφηγήσεις αὐτοπτῶν μαρτύρων, πληροφορίες καί ἀπολογίες στή δίκη τῶν 11 σπουδαστῶν. Τό χρονοδιάγραμμα τῶν γεγονότων, πού ἔδαλαν δικαστήριο καί κοινή γνώμη, μπροστά στό μεγάλο ἐρωτηματικό. Ποιός διέταξε τήν ἐπίθεση ἐναντίον τῶν σπουδαστῶν μέσα στό Πολυτεχνεῖο;

Τετάρτη 14 Φεβρουαρίου.

"Ωρα 8.30 τό πρωΐ. Ἡ Σύγκλητος τοῦ Πολυτεχνείου συνεδριάζει γιά τά φοιτητικά προβλήματα.

"Ωρα 10.15. Γενική συνέλευση τῶν καθηγητῶν.

"Ωρα 12.30. Ὁ πρύτανις τοῦ Πολυτεχνείου μέ δύο συγκλητικούς ἐπισκέπτεται τόν κ. Παττακό.

"Ωρα 1.30. Ὁ κ. πρύτανις ξαναγυρίζει στήν συνέλευση τῶν καθηγητῶν. Ὁ κ. Παττακός ὑποσχέθηκε νά ἀναστείλη τό μέτρο τῆς στρατεύσεως τῶν φοιτητῶν.

"Ωρα 2.30. Ἡ γενική συνέλευση τελειώνει, ἡ Σύγκλητος καλεῖ τά προεδρεῖα τῶν σπουδαστῶν καί τούς ἀναγγέλει τήν ἀπόφαση τοῦ κ. Παττακοῦ. Οἱ σπουδαστές περιμένουν στό προαύλιο. Μαθαίνουν τά γενόμενα, ἐπειδή ὅμως ἔχουν γίνει συλλήψεις, διστάζουν νά ἀποχωρήσουν. Ὁ πρύτανις καλεῖ τόν διευθυντή τῆς Ἀστυνομίας. Σέ λίγο φτάνει καί ὁ εἰσαγγελεύς. Ὁ πρύτανις δίνει ἐναν κατάλογο συλληφθέντων στόν διευθυντή τῆς Ἀστυνομίας καί τόν παρακαλεῖ ν' ἀφήση τούς σπουδαστές νά ἀποχωρήσουν ἥσυχα. Ὁ διευθυντής τῆς Ἀστυνομίας δίνει τήν ὑπόσχεση. Ἡ συνάντηση πρυτάνεως διευθυντοῦ Ἀστυνομίας καί εἰσαγγελέως γίνεται στό θυρωρεῖο τῆς κεντρικῆς εἰσόδου τοῦ Πολυτεχνείου στήν ὁδό Πατησίων. Ὅλα πάνε καλά.

Ἡ ἴδια ὥρα 2.30.

"Ενα βουητό, κραυγές πόνου, οἰμωγές κοριτσιῶν... Τό Πολυτεχνεῖο ἀλώθηκε. Οἱ πόρτες ἦταν κλειστές, τά παιδιά εἶχαν ἡσυχάσει μέ τήν ὑπόσχεση τοῦ κ. Παττακοῦ καί τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ἀστυνομίας. "Ομως ἡ «ἐπέλασις», ὅπως χαρακτηρίστηκε ἔγινε.

Ποιός ἔδωσε τήν ἐντολή;

Οἱ πολιτικές προεκτάσεις τοῦ ἐρωτήματος ἐπισκίασαν τόν δικονομικό χαρακτῆρα τῶν εἰκασιῶν πού ἀκούστηκαν στό Πλημμελειοδικεῖο.

"Ολες οἱ ἐξώπορτες τοῦ Πολυτεχνείου ἦταν κλειστές καί ἄνοιγαν μόνο ἀπό μέσα. Ποιός ἄνοιξε τήν πόρτα τῆς ὁδοῦ Τοσίτσα;

Ὁ πρύτανις τοῦ Πολυτεχνείου δέν ἔδωσε ἐντολή.

Ὁ εἰσαγγελεύς δέν ἔδωσε ἐντολή.

Ὁ διευθυντής τῆς ἀστυνομίας δέν τῆρε ἐντολή.

Τέσσαρες μάρτυρες ἀστυνομικοί ἀστυνομικοί, κτυποῦσαν ἀδιακρίτως, ἀγόρια καί κορίτσια, στό προαύλιο καί στίς αἴθουσες, μέσα στήν πρυτανία.

Ἡ ἄλλη ὄψη τοῦ νομίσματος ἦταν αὐστηρά περιορισμένη στά δικονομικά πλαίσια καί τήν κατηγορία. «Μᾶς ἔβρισαν, μᾶς ἐλοιδόρησαν. Ἡ ἀγανάκτηση τοῦ κόσμου ἦταν πολύ μεγαλύτερη ἀπό τή δική μας...». Εἶπαν οἱ ἀστυνομικοί. "Ολα ἔγιναν κατόπιν ἐντολῶν. "Ολα, ἐκτός ἀπό τήν βίαιη διάλυση, διότι κατά τούς ἴδιους μάρτυρες, τέτοια δέν ἔγινε. Οἱ πολίτες πού ἀγανάκτησαν δέν δρέθηκαν καί φυσικά, ὑπαινιγμοί μόνο ἀκούστηκαν γιά κομμουνιστική ὑποκίνηση. Οἱ κατηγορούμενοι, στά 22 χρόνια τῆς ἡλικίας τους, δέν πρόλαβαν νά ἐμπλουτίσουν τήν ὡριμότητά τους μέ τό ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου, πλῆθος μαρτύρων ὑπερασπίσεως, ὁλόκληρη τήν ἡμέρα τῆς Κυριακῆς καί κατηγορούμενοι σπουδαστές μέ ματωμένα πουκάμισα, σκισμένα σακκάκια καί πρισμένα μάτια συμμετείχαν στήν προσπάθεια τοῦ δικαστηρίου νά περισωθῆ ὅποιο κῦρος κινδύνευε νά γλυστρήση ἀπ' τό κιγκλίδωμα τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβείου Πολυτεχνείου.

«Δέν ὑπάχει: πασόμοιο ποσηγούμενο γιά τό Πολυτεχνεῖο», εἶπε ὁ καθηγητής του κ. Ἀθανασιάδης. Οἱ μάρτυρες ὑπερασπίσεως τοῦ κ. Μήνη ἔχουν κληθῆ οἱ:

Παναγιώτης Κανελλόπουλος, πρώην πρωθυπουργός, Δημήτριος Παπαστύρου πρώην πρόεδρος τῆς Βουλῆς, Παναγῆς Παπαληγούρας, πρώην ὑπουργός, Ἰωάννης Μπούτος, πρώην ὑπουργός, Ἀνδρέας Κοκκέβης, πρώην ὑπουργός, Ἀναστάσιος Βλαντούσης, πτέραρχος ἐ.ἀ., Σπύρος Διαμαντόπουλος πτέραρχος ἐ.ἀ., Γεώργιος Πάγκαλος, πτέραρχος ἐ.ἀ., Ἀνδρέας Βαρδουλάκης, ἀντιστράτηγος ἐ.ἀ., Ἰωάννης Πεσμαζόγλου, πρώην καθηγητής Πανεπιστημίου, Ἰωάννης Χαραλαμπόπουλος, πρώην βουλευτής, Ἰωάννης Δαβάκης, ἰστορός, Φαίδων Βαλσαμάκης, δημοσιογράφος καί Κωνσταντίνος Νικόπουλος, δικηγόρος.

Συνήγοραί του οἱ κ.κ. Γεώργιος Β. Μαγκάκης καί Εὐάγγελος Ι. Μαχαίρας.

Μάρτυρες ὑπερασπίσεως τοῦ κ Στ. Παντελάκη θά εἶναι οἱ κ.κ. Γεώργιος Μαῦρος, πρώην ὑπουργός, καθηγητής Νικόλαος Λούρος, καθηγητής Σπύρος Δοξιάδης, καθηγητής Ἰωάννης Πεσμαζόγλου, ὁ Ἄγγλος καθηγητής τῆς Ἰατρικῆς κ. Γούλφ, δύο Ἀμερικανοί καί ἕνας Ἑλβετός καθηγητής τῆς Ἰατρικῆς.

Συνήγοραι θά εἶναι οἱ κ.κ Σταῦρος Κανελλόπουλος καί Χριστ. Ἀργυρόπουλος

Ἐπίσης, μάρτυρες ὑπερασπίσεως τοῦ κ. Παντελάκη θά εἶναι οἱ Ἀμερικανοί καθηγηταί κ.κ. Λέων Ἄϊζεν. μπεργκ καί Σαούλ Μπλάτμαν, οἱ ὁποῖοι ἔφθασαν ἀπό τή Βοστώνη.

> Λόγω πληθώρας ἐπίκαιρης ὕλης, τά «Νέα» ἀναγκάζονται νά ἀναβάλουν γιά αὔριο τήν δημοσίευση ἀναγγελθέντων θεμάτων.

ΣΗΜΕΡΑ ΝΕΑ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Νέα συγκέντρωση φοιτητῶν Νομικῆς καί Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν πραγματοποιεῖται σήμερα τό μεσημέρι στό ἐπί τῶν ὁδῶν Σόλωνος καί Σίνα κτίριο τῆς Νομικῆς Σχολῆς.

Βασικό αἴτημα τῶν φοιτητῶν ἡ ἀνάκληση τοῦ πρόσφατου νομοθετικοῦ διατάγματος περί διακοπῆς τῆς ἀναβολῆς κατατάξεως στόν στρατό φοιτητῶν καθώς καί ἡ κατάργηση τῶν Ν.Δ. 93)1969 καί 180)1969 (περί Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου).

"Ας σημειωθῆ, ὅτι οἱ φοιτηταί τῶν Σχολῶν Νομικῆς, Φιλοσοφικῆς καί Ἰατρικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καί οἱ σπουδασταί τῶν Σχολῶν τοῦ Ε.Μ. Πολυτεχνείου ἔχουν κηρύξει ἀποχή, σύμφωνα μέ ἀποφάσεις προσφάτων συνελεύσεών τους.

Στό μεταξύ, οἱ διαμαρτυρίες τοῦ πνευματικοῦ, ἐπιστημονικοῦ, καλλιτεχνικοῦ καί πολιτικοῦ κόσμου καί ἄλλων γιά τό μέτρο τῆς στρατεύσεως φοιτητῶν, συνεχίζονται. Σέ σχετική δήλωση διαμαρτυρίας προέδησαν καί 40 "Ελληνες καθηγηταί ὑφηγηταί καί ἐρευνηταί πού βρίσκονται στή Γαλλία.

Δηλώσεις διαμαρτυρίας, τό ρεπορτάζ γιά τήν προχθεσινή συνέλευση τῶν φοιτητῶν Ἰατρικῆς Ἀθηνῶν καθώς καί ἄλλες φοιτητικές εἰδήσεις δημοσιεύονται στίς σελίδες 11 καί 13.

Τοῦ ΔΗΜ. ΣΑΠΡΑΝΙΔΗ

Ἡ εἴσοδος τῶν δικαστηρίων τῆς ὁδοῦ Ἀρσάκη: Καί ἐδῶ αὐστηρά ἀστυνομικά μέτρα.

ΣΤΟ ΕΚΤΑΚΤΟ ΣΤΡΑΤΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Δικάζονται γιά τίς ἐκρήξεις οἱ κ.κ. Μήνης-Παντελάκης

"Αρχισε τό πρωΐ στό "Εκτακτο Στρατοδικεῖο Ἀθηνῶν ἡ δίκη τῶν κ.κ. Ἀναστασίου Μήνη, 53 ἐτῶν, ἀντισμηνάρχου σέ πολεμική διαθεσιμότητα, καί Στεφάνου Παντελάκη, 43 ἐτῶν, παιδιάτρου, οἱ ὁποῖοι κατηγοροῦνται γιά:

— Παράβαση τῶν νόμων περί ἐκρηκτικῶν ὑλῶν.

— Διακεκριμένες φθορές.

— Κατοχή καί διακίνηση ἐκρηκτικῶν ὑλῶν.

Ἐπίσης, ὁ κ. Μήνης κατηγορεῖται καί γιά κατοχή ὅπλου.

Σύμφωνα μέ τήν παραπομπτική διαταγή οἱ δύό κατηγορούμενοι:

— Συνεκρότησαν «τήν παράνομον ἀναρχικήν καί τρομοκρατικήν ὀργάνωσιν Α.Α.Α.» (Ἀντίστασις - Ἀπελευθέρωσις - Ἀνεξαρτησία).

— Ἐστράφησαν ἐναντίον κύριπκόων συμμάχων χωρῶν καί κυρίως Ἀμερικανῶν, μέ σκοπόν νά διαταραχθῆ ἡ ἔννομος τάξις καί ἡ εἰρήνη τῶν Ἑλλήνων πολιτῶν καί νά ἀνατραπῆ τό νῦν κρατοῦν κοινωνικόν καθεστώς».

15 ἐκρήξεις

Ὁ κ. Μήνης κατηγορεῖται ὅτι κατασκεύασε 15 ἐκρηκτικά μηχανήματα τά ὁποῖα ἐξερράγησαν ἀπό τόν Φεβρουάριο ὡς τόν Ἀπρίλιο 1972 στήν Ἀθήνα, Πειραιᾶ καί προάστια.

"Ενα ἀπ' αὐτά ἐξερράγη στό αὐτοκίνητο τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Ἀμερικανικῆς Στρατιωτικῆς Ἀποστολῆς στρατηγοῦ Χοϊτάουερ.

"Αλλο ἐκρηκτικό ἐξερράγη πλάϊ στό κτίριο τῆς γαλλικῆς πρεσβείας ἐνῶ ἐδίδετο δοξίωση πρός τιμήν τοῦ Γάλλου ὑφυπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Λιπκοφσκί.

Πολλά ἐπίσης μηχανήματα ἐξερράγησαν σέ αὐτοκίνητα ξένων ἀποστολῶν καί τοῦ Διπλωματικοῦ Σώματος μεταξύ τῶν ὁποίων καί στό αὐτοκίνητο τοῦ Ἀμερικανοῦ προξένου στόν Πειραιά.

Ἀναχωρεῖ ὁ ἀδελφός τοῦ Νίξον

Ἀναχωρεῖ σήμερα, ἐπιστρέφοντας στίς Ἡνωμένες Πολιτεῖες, μετά ὁλιγοήμερη παραμονή στήν Ἀθήνα, ὁ ἀδελφός τοῦ Ἀμερικανοῦ προέδρου κ. Ντόναλντ Νίξον. "Οπως δήλωσε ὁ κ. Ντ. Νίξον, ἡ ἐπίσκεψή του στήν Ἑλλάδα, εἶχε καθαρά ἰδιωτικό χαρακτήρα, καί ἀπέβλεπε συγκεκριμένα σέ ἐπιχειρηματικούς σκοπούς.

Εὔθυμα καί σοβαρά

ΤΡΙΠΤΥΧΟ

Τοῦ ΔΗΜ. ΨΑΘΑ

ΤΡΙΑ θέματα κατακαλύπτουν τίς στῆλες τῶν ἐφημερίδων ἀπό προχθές — τό ἕνα συγκλονιστικότερο ἀπ' τό ἄλλο: Πρῶτα-πρῶτα τά δραματικά φοιτητικά γεγονότα, ὕστερα τό νέο σιδηροδρομικό δυστύχημα καί παράλληλα ἡ κατάρρευση ἑνός σπιτιοῦ, λόγω ὑπονομεύσεως τῶν θεμελίων του ἀπό ἑκσκαφές. "Ενα τρίπτυχο πού, δόξα τῶ Θεῶ, γεμίζει τή μέρα μας μ' ἐνδιαφέροντα καί συγκινήσεις, ὥστε νά μήν περαπονούμεθα ὅτι πλήττουμε στούς γαλήνιους καί ἥσυχους καιρούς μας.

Θά μοῦ ἐπιτραπῆ, ν' ἀσχοληθῶ ἐν συντομία καί μέ τίς τρεῖς «πτυχές» τοῦ τριπτύχου, ἀρχίζοντας ἀπό τήν ἀναταραχή στ' ἀνώτατα πνευματικά Ἱδρύματά μας, πού, ἀναπτυσσόμενη ὅλο καί ζωηρότερα, εἶδαμε νά μᾶς ξαναζωντανεύη ἐντυπωσιακές εἰκόνες τοῦ μακαρίτη τῆ λήξει φαυλοκρατικοῦ ἐκείνου παρελθόντος...

Στό μεταξύ, ἡ σεβασμία κυβέρνηση, ἐνθυμουμένη εὐγνωμόνως τά μέτρα τοῦ ἀπαισίου φαυλοκρατικοῦ παρελθόντος — τῆς ἐποχῆς, δηλαδή, πού οἱ ἄθλιοι φαυλοκράτες θεωροῦσαν τιμωρία τήν κατάταξη στόν στρατό — τ' ἀσπάσθηκε καί τά ἐπανέφερε, δημοσιεύοντας ἕνα σχετικό νόμο, δυνάμει τοῦ ὁποίου ντύνει στό χακί τούς ζωηρότερους φοιτητάς, πρός... παραδειγματισμόν! "Ας μοῦ ἐπιτραπῆ, λοιπόν, ἐπί τῆ εὐκαιρία, νά ἐπαναλάβω τά ὅσα ἔγραφα στό παρελθόν, ὅτι, δηλαδή, τό μέτρο μπορεῖ νά βολεύη μέν τίς ἑκάστοτε κυβερνήσεις ἀλλά εἶναι ἀπαράδεκτο καί ἄηθες, νά θεωρῆται ἡ τιμία στολή τοῦ στρατιώτου σάν εἶδος στολῆς τιμωρουμένου! Καί ἄν ὑποθέσουμε ὅτι τότε οἱ φουλοκράτες δέν εἶχαν ἀρκετά ἀιεπτυγμένο τό αἴσθημα τῆς εὐθύνης γιά τίς ἐπιπόλαιες πράξεις τους, τί γίνεται σήμερα; Δέν θά ἔπρεπε νά εἶχαν περισσότερη εὐαισθησία οἱ σημερινοί κυβερνῶντες σέ ζητήματα τέτοιου εἴδους; "Η μήπως καί οἱ ἴδιοι θεωροῦν ὅτι ἡ κατάταξη στόν στρατό εἶναι πραγματικά ἡ καλύτερη τιμωρία;

Ἀλλά ἄς προχωρήσουμε στό δεύτερο μέρος τοῦ τριπτύχου. Τέσσαρες νεκροί, γιά τήν ὥρα, καί τριανταοκτώ τραυματίες, ἀπ' τούς ὁποίους οἱ πέντε κινδυνεύουν, εἶναι ὁ ἀπολογισμός ἄλλου ἑνός σιδηροδρομικοῦ δυστυχήματος, τῆς ἐπιβατικῆς ἁμαξοστοιχίας Καλαμάτας — Πύργου — Πατρῶν — Ἀθηνῶν. Μεταφέρω λιγοστές γραμμές ἀπ' τήν περιγραφή τοῦ ρεπορταζ: «Τρομερή εἰκόνα... Τρία ἄτομα αἰμόφυρτα βρίσκονταν νεκρά πάνω στίς σιδηροτροχιές. Πανικόβλητοι ἐπιβάτες ἔβγαιναν ἀπό τά παράθυρα τῶν βαγονιῶν, ἐνῶ φωνές ἀλλοφροσύνης ἀπό τούς τραυματίες καί τούς παγιδευμένους μέσα στά τρία βαγόνια καλοῦσαν σέ βοήθεια. Αἰμόφυρτοι, μέ σχισμένα τά ροῦχα τους, ἄντρες καί γυναῖκες καί παιδιά πηδοῦσαν σάν τρελλοί γιά νά σωθοῦν...».

Ν' ἀναρωτηθοῦμε καί πάλι, τί στό δαίμονα συμβαίνει μέ τά τραῖνα μας κι' ἔχουμε τόσο σκανδαλωδῶς συχνά κι' ἀπανωτά τά δυστυχήματα; "Ηταν, ἐπί τέλους, τό πιό σίγουρο μέσον συγκοινωνίας τό τραῖνο, κι' οὔτε πού σοῦ περνοῦσε ἴχνος ἰδέας ὅτι, ταξιδεύοντας μέ δαύτο, μποροῦσες καί νά μή φτάσης. Καί τώρα; Προκειμένου νά πατήσης τό πόδι σου σέ τραῖνο, κάνει τό σταυρό σου, γιό νά μήν πῶ ὅτι σκέφτεσαι ἀκόμα καί νά... ἐξομολογηθῆς καί νά μεταλάβης! Τί φταίει; Θά τό ρίξουμε πάλι στή σύμπτωση, στήν τύχη καί στήν «κακιά τήν ὥρα»;

Κι' ἄλλο δυστύχημα — ὑπονομεύσεως θεμελίων — πού κατάντησαν τακτικότατα κι' αὐτά στόν μακάριο τοῦτον ἀλλά καί ἀρκετά ἀπίθανο τόπο μας. Μονόροφο ἦταν τό σπίτι, στήν Κυψέλη, στό πίσω μέρος τοῦ ὁποίου γινόντουσαν ἑκσκαφές γι' ἀνέγερση πολυκατοικίας: «Ξαφνικά πάταγος οἰκοδομῆς πού καταρρέει. Σύννεφα σκόνης κάλυψαν τήν περιοχή καί νεκρική σιγή ἀπλώθηκε. Κάτω ἀπ' τόν σωρό θάφτηκε μιά μάννα μέ τό ἄρρωστο ἀδάφτιστο μωράκι της...».

Ἐπιπολαιότητα; Ἀνικανότης; Ἀσυνειδησία; Ποιές εἶναι οἱ αἰτίες τέτοιων ἐγκληματικῶν δυστυχημάτων; Φαίνεται ὅτι μεταξύ πολλῶν ἄλλων πού παράλυσαν στούς καιρούς μας περιλαμβάνεται ἀλλοίμονο καί τό αἴσθημα εὐθύνης.

ΔΗΜ. ΨΑΘΑΣ